

сръщаме църковенъ строй, който първобитно съществувал въ всичките христиански църкви, до като ги завладѣлъ римския дворъ, и относително това струва да се прочете прѣвъсходната книга *Bordas-Demoulin*.

Градоветъ и селата сѫ раздѣлени на енории, състоящи най-малко отъ сто и петдесетъ кѫщи или семейства, и въ всяка енория по единъ попъ.

Доходитъ на поповетъ въ градоветъ се съставляватъ отъ доброволните приношения за кръщене, свадба, погребение, водосвятъ и т. н. Три пѫти въ годината попа посѣщава всѣко семейство на енорията си, за да го ръси съ свята вода. Той се придвижава отъ двѣ или три момчета, които носятъ човали, за да събиратъ подаръците въ натура: вълна, брашно, плодове, свѣщи и други потребни неща. Единъ пѫть въ годината се извършва тържественно служение за поменуване на умрѣлите, за което се плаща по петъ стотинки на душа. Селските священици получаватъ, освѣнъ това, десета част отъ продуктите, и много отъ тѣхъ сами обработватъ земята.

Всички партии признаватъ необходимостта да се даде на невѣжественото духовенство по основателно образование. Но видимо, изражението: „това е попско писанье“ — означава безграмотно писмо. Въ Търново и Самоковъ биле основани семинарии, но до сега тѣ не сѫ дали осѣтливи резултати.

„Лiberалната партия, и частно Каравеловъ, никакъ не желала да възбужда война противъ църквата, тѣй като въ България не може да се повтори известното изражение на Гамбетта, че „священика е врагъ!“ Но послѣ свищовския прѣвратъ княза и консерваторите, за да добиятъ поддържка отъ поповете, присвоили по влиятелните отъ тѣхъ, а именно, на поповете въ голѣмите градове, известно съдържание, исплащано отъ господарството. Селските попове нѣматъ никаква част въ тѣзи щедроти.

Когато Каравеловъ дошелъ на властъ, първата му грижа била да приведе въ редъ бюджета, и тѣй като народното събрание не гласовало никаква сумма за духовенството, то той билъ